

Discover the Flora of Our Campus

Daziotu(Hypericum)

Hypericum xalq arasında “dazı” adı ilə tanınan, sarı çiçəkləri ilə seçilən çoxillik və ya kol tipli bitkilər cinsidir. Bu bitkilərin ən diqqətçəkən xüsusiyyəti parlaq sarı, ulduzvari çiçəkləridir və çiçəklərin içində xırda qara nöqtəvari vəzilər olur. Yarpaqları kiçik, oval və yaşıl rəngdədir; işığa tutduqda yarpaqlarda şəffaf nöqtələr (yağ vəzləri) görünə bilər. Bitki adətən kol formasında böyüyür və sıx, dekorativ görünüş yaradır.

Bu bitkilərin vətəni əsasən Avropa, Asiya və Şimali Afrikanın mülayim və subtropik bölgələridir. Təbiətdə çəmənliklərdə, meşə kənarlarında, dağlıq və yarı kölgəli ərazilərdə geniş yayılmışdır. Bəzi növləri dekorativ məqsədlə, bəziləri isə yabanı halda təbii ekosistemlərin bir hissəsi kimi inkişaf edir. Azərbaycanda da müxtəlif *Hypericum* növlərinə təbiətdə tez-tez rast gəlinir.

Hypericum günəşli və yarımkölgəli yerlərdə yaxşı inkişaf edir. Torpaq baxımından çox seçici deyil, lakin orta rütubətli və yaxşı drenajlı torpaqlarda daha sıx və sağlam böyüyür. Quraqlığa müəyyən qədər dözümlüdür, lakin müntəzəm suvarma çiçəklənməni artırır. Yazın

sonu və yay aylarında bol sarı çiçəklər açır. Müntəzəm budama ilə daha kompakt və dekorativ kol formasında saxlanıla bilər.

İnsan və ekologiyaya təsiri baxımından *dazi* çox faydalı bitki sayılır. Çiçəkləri arılar və digər tozlandırıcı həşəratları cəlb edərək ekosistemə müsbət təsir göstərir. Bəzi növləri ənənəvi olaraq xalq təbabətində istifadə olunmuşdur və sakitləşdirici xüsusiyyətləri ilə tanınır. Landşaft dizaynında isə parlaq sarı rəngi ilə bağlara günəşli və canlı effekt verir. Eroziyanın qarşısını almaqda da müəyyən rol oynaya bilər.

İstifadə sahələri əsasən dekorativ bağçılıq və fitoterapiyadır. Park və bağlarda kol bitkisi kimi əkilir, sərhəd və qrup kompozisiyalarında istifadə olunur. Bəzi növlərindən efir yağları və bitki mənşəli preparatlar hazırlanır. Qurudulmuş forması dekorativ məqsədlərlə də istifadə edilə bilər. Çoxillik olması onu davamlı landşaft elementinə çevirir.

Maraqlı olaraq, *Hypericum* çiçəklərinin içindəki şəffaf nöqtələr efir yağları ilə dolu xüsusi vəziləri göstərir. Bəzi növlər “St. John’s Wort” adı ilə də tanınır və dünya miqyasında çox məşhur dərman bitkisi sayılır. Çiçəkləri günəş işığında sanki parlayır kimi görünür. Dünyada həm dekorativ, həm də ənənəvi tibbdə geniş istifadə olunan bitki cinslərindən biridir.